

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

เรื่อง มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างเครื่องกล สาขาพนักงานขับรถบรรทุก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน จึงกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างเครื่องกล สาขาพนักงานขับรถบรรทุก โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้สาขาอาชีพช่างเครื่องกล สาขาพนักงานขับรถบรรทุก หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ เรื่องการใช้และการบำรุงรักษารถบรรทุก การขับรถที่ถูกต้อง การบรรทุกน้ำหนักที่ถูกต้องและปลอดภัย รู้กฎหมายจราจรและการใช้รถใช้ถนนร่วมกับผู้อื่น การประกันภัย พืชภัยของสารเสพติดและมีจิตสำนึกที่ดีต่ออาชีพขับรถบรรทุก

ข้อ ๒ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างเครื่องกล สาขาพนักงานขับรถบรรทุก มี ๑ ระดับ

ระดับ ๑ หมายถึง ผู้ที่มีฝีมือ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ได้ดี สามารถวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหา การตัดสินใจ รู้ขั้นตอนกระบวนการของงานเป็นอย่างดี สามารถช่วยแนะนำงานฝีมือผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี สามารถใช้หนังสือคู่มือ นำความรู้และทักษะมาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีใหม่ได้โดยเฉพาะการตัดสินใจและเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม

ข้อ ๓ ข้อกำหนดทางวิชาการที่ใช้เป็นเกณฑ์วัดระดับความรู้ ความสามารถและทัศนคติในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพในสาขาอาชีพช่างเครื่องกล สาขาพนักงานขับรถบรรทุก ให้เป็นดังนี้

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๑ ได้แก่

๓.๑ ความรู้ ความเข้าใจ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
(๑) ความรู้เกี่ยวกับวัตถุที่ติดไฟง่ายและสารอันตราย เช่น น้ำกรดแบตเตอรี่ น้ำมัน

(๒) กฎเกี่ยวกับความปลอดภัยในการขับรถบรรทุก กฎหมายจราจร เครื่องหมายจราจร สัญลักษณ์เกี่ยวกับความปลอดภัย

(๓) การใช้อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในรถยนต์

(๔) หลักการเบื้องต้นของการป้องกันอัคคีภัยและการดับเพลิง

(๕) พืชภัยของสารเสพติดต่าง ๆ

(๖) วิธีการปฐมพยาบาลสำหรับผู้ประสบอุบัติเหตุ

และสารกัมมันต

โคมไฟ หลอดไฟ ฯลฯ

- ๓.๑.๒ คณิตศาสตร์เบื้องต้นของรถยนต์
- (๑) การบวก ลบ คูณ หาร จำนวนเต็ม เศษส่วนและทศนิยม
  - (๒) การคำนวณการสิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิงต่อระยะทาง
  - (๓) ความรู้เกี่ยวกับขนาดรถบรรทุกเพื่อการบรรทุกน้ำหนักที่ถูกต้อง
- ๓.๑.๓ วัสดุและคุณสมบัติที่ใช้กับรถยนต์
- (๑) คุณสมบัติของน้ำมันเชื้อเพลิง สารหล่อลื่น สารระบายความร้อน
  - (๒) ชนิดของท่ออย่าง ท่อโลหะและการใช้งานในรถ
  - (๓) ชนิดและการใช้งานของอุปกรณ์ไฟฟ้าชนิดต่าง ๆ เช่น ฟิวส์ เลนซ์
- ๓.๑.๔ เครื่องมือพื้นฐานประจำรถ
- (๑) ชนิดและการใช้งานของเครื่องมือประจำรถ
  - (๒) การเก็บรักษาประแจถอดล้อและบำรุงรักษาเครื่องมือประจำรถ
- ๓.๑.๕ ชนิดของรถบรรทุก (Truck)
- (๑) รถบรรทุก ๔ ล้อ
  - (๒) รถบรรทุก ๖ ล้อ
  - (๓) รถบรรทุก ๑๐ ล้อ
- ๓.๑.๖ ระบบต่าง ๆ ของรถ
- (๑) เครื่องยนต์
  - (๒) ระบบส่งกำลัง
  - (๓) ระบบรองรับน้ำหนัก
  - (๔) ระบบบังคับเลี้ยว
  - (๕) ระบบเบรก
  - (๖) ระบบไฟฟ้าในรถยนต์
  - (๗) ระบบอำนวยความสะดวกและปลอดภัย
  - (๘) อุปกรณ์พิเศษอื่น ๆ
- ๓.๑.๗ ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับรถ
- (๑) หมายเลขเครื่องยนต์ แชนซีส
  - (๒) การบรรทุกน้ำหนัก
- ๓.๑.๘ การควบคุมและอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้และบำรุงรักษา
- (๑) ชุดควบคุมที่พวงมาลัย
  - (๒) มาตรวัดและเกจวัดต่าง ๆ ที่หน้าปัด

- (๓) อุปกรณ์ควบคุมที่พื้น
  - (๔) อื่น ๆ
- ๓.๑.๙ การบรรทุกน้ำหนัก
- (๑) น้ำหนักบรรทุกตามกฎหมาย
  - (๒) การจัดวางน้ำหนักบรรทุกให้ถูกต้อง
  - (๓) การผูกมัดน้ำหนักบรรทุกแบบต่าง ๆ
  - (๔) การควบคุมน้ำหนักบรรทุกเพื่อความปลอดภัย
  - (๕) การบรรทุกวัตถุอันตรายต่าง ๆ
- ๓.๑.๑๐ ก่อนการขับรถ
- (๑) การทำงานของชุดควบคุมต่าง ๆ
  - (๒) หัวข้อที่จำเป็นต้องตรวจสำหรับพนักงานขับรถ
- ๓.๑.๑๑ การขับรถ
- (๑) การเตรียมก่อนการสตาร์ทเครื่องยนต์
  - (๒) การสตาร์ทเครื่องยนต์
  - (๓) การดับเครื่องยนต์
  - (๔) การออกรถ (เกียร์ธรรมดา เกียร์พิเศษ)
  - (๕) การใช้อุปกรณ์พิเศษ
  - (๖) การจอดรถ
  - (๗) ข้อควรระวังในขณะขับรถ
  - (๘) การขับรถอย่างประหยัดและปลอดภัย
  - (๙) ในกรณีฉุกเฉิน เช่น การลากรถ
- ๓.๑.๑๒ การบำรุงรักษาเบื้องต้น
- (๑) ตามคู่มือที่ผู้ผลิตกำหนด
  - (๒) ตามลักษณะการใช้งาน
  - (๓) ตามความเสียหาย
  - (๔) ก่อนการใช้งานประจำวัน
- ๓.๑.๑๓ การหล่อลื่นและการเลือกใช้สารหล่อลื่นสำหรับ
- (๑) เครื่องยนต์
  - (๒) ระบบส่งกำลัง
  - (๓) ระบบรองรับ
  - (๔) ระบบบังคับเลี้ยว
  - (๕) ระบบเบรก

- (๖) ระบบอำนวยความสะดวกและปลอดภัย
- (๗) อุปกรณ์พิเศษ
- ๓.๑.๑๔ เทคนิคการขับ และใช้อุปกรณ์พิเศษ
- (๑) เทคโนโลยีกราฟหรือกล้องควบคุม
- (๒) ระบบการขับ ๔ x ๔ ๖ x ๔ ๖ x ๖
- (๓) ระบบช่วยตัวเอง (Front winch)
- ๓.๒ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน
- ดังต่อไปนี้
- ๓.๒.๑ ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
- (๑) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุที่ติดไฟง่าย และสารอันตรายได้ถูกต้อง
- เช่น น้ำกรดแบตเตอรี่
- (๒) ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยในการขับรถบรรทุก
- (๓) ใช้อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในรถได้
- (๔) ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรได้อย่างถูกต้อง
- (๕) สามารถป้องกันอัคคีภัย และใช้เครื่องดับเพลิงประจำรถได้
- (๖) ให้การปฐมพยาบาลสำหรับผู้ประสบอุบัติเหตุได้
- ๓.๒.๒ เลือกใช้วัสดุ และอุปกรณ์
- (๑) ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง สารหล่อลื่น สารระบายความร้อน และสารกันสนิม
- ได้ถูกต้อง
- (๒) ใช้ท่อยาง ท่อโลหะ กัวยนต์ได้ถูกต้อง
- (๓) ใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้อง เช่น พิวส์ เเลนซ์ โคมไฟ
- หลอดไฟ ฯลฯ
- ๓.๒.๓ เครื่องมือพื้นฐานประจำรถ สามารถใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ
- ประจำรถได้
- ๓.๒.๔ ปฏิบัติเกี่ยวกับชุดควบคุม และอุปกรณ์ของระบบต่าง ๆ ของรถเบื้องต้น
- ได้ถูกต้อง
- (๑) เครื่องยนต์
- (๒) ระบบส่งกำลัง
- (๓) ระบบรองรับน้ำหนัก
- (๔) ระบบบังคับเลี้ยว
- (๕) ระบบเบรก

- (๖) ระบบไฟฟ้าในรถยนต์
- (๗) ระบบอำนวยความสะดวกและปลอดภัย
- (๘) อุปกรณ์พิเศษอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์ต่อพ่วง ฯลฯ
- ๓.๒.๕ ทำการบรรทุกน้ำหนักตามกฎหมายได้ถูกต้อง และอย่างปลอดภัย
- ๓.๒.๖ ปฏิบัติก่อนการขับรถ
  - (๑) ตรวจสอบก่อนการใช้งานประจำวัน
  - (๒) สตาร์ทเครื่องยนต์
- ๓.๒.๗ ปฏิบัติขณะการขับรถ
  - (๑) ออกรถ (เกียร์ธรรมดา เกียร์พิเศษ)
  - (๒) ใช้อุปกรณ์พิเศษ
  - (๓) ข้อควรระวังในขณะขับรถ
  - (๔) ขับรถอย่างประหยัด และปลอดภัย
  - (๕) กรณีฉุกเฉิน เช่น ลากรถ
- ๓.๒.๘ ปฏิบัติหลังการขับรถ
  - (๑) จอดรถ
  - (๒) ดับเครื่องยนต์
- ๓.๒.๙ บำรุงรักษาเบื้องต้นได้
  - (๑) ตามคู่มือที่ผู้ผลิตกำหนด
  - (๒) ตามลักษณะการใช้งาน
  - (๓) ตามความเสียหาย
- ๓.๒.๑๐ ใช้สารหล่อลื่นสำหรับระบบต่าง ๆ ได้
  - (๑) เครื่องยนต์
  - (๒) ระบบส่งกำลัง
  - (๓) ระบบรองรับน้ำหนัก
  - (๔) ระบบบังคับเลี้ยว
  - (๕) ระบบเบรก
  - (๖) ระบบอำนวยความสะดวกและปลอดภัย
  - (๗) อุปกรณ์พิเศษ

๓.๓ ทักษะ ทักษะประกอบด้วยการแต่งกายที่เหมาะสม มีความปลอดภัยในขณะปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานที่มีการวางแผนที่ดี เครื่องมือที่ถูกต้องกับลักษณะงาน และการดูแลรักษาที่ดี การลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงาน การคำนึงถึงการใช้วัสดุที่ถูกต้องและประหยัด คุณภาพงานที่ดี การรักษาวินัย ความภูมิใจในงานอาชีพของตนเอง การรักษาเวลาในการปฏิบัติงาน การตรงต่อเวลา

ความซื่อสัตย์ การปฏิสัมพันธ์ที่ดี และการรักษาความสะอาดเมื่อเสร็จงาน สติ สมาธิ เจตคติ จิตสำนึก
ในการปฏิบัติงาน จรรยาบรรณของพนักงาน ความรับผิดชอบ ความละเอียดรอบคอบ ความประณีตในงาน
การไม่เอาใจเอาเปรียบลูกค้ การใช้วาจาสุภาพ อ่อนน้อม อ่อนโยน ความทะมัดทะแมง
และความเป็นธรรมชาติในการปฏิบัติงาน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

นคร ศิลปอาชา

ปลัดกระทรวงแรงงาน

ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน